

Plši jsou malí až středně velcí hlodavci, typický pro všechny čtyři druhy je chlupatý ocas. **Pich velký** je, jak napovídá jeho jméno, největší z našich plchů, je velký skoro jako veverka. Pich velký je velmi nenápadně zbarvený: svrchní strana stříbrně lesklá, šedohnědá, spodní strana bílá, ostře oddělena. Uši jsou malé, kulaté a má velké tmavě lemované oči. Ocas je výrazně huňatý.

Snímky Lubomír Hlásek

Pich zahradní je středně velký – 11 až 12 cm. Z našich plchů má nejnápadnější zbarvení: Základní barva hřbetu a hlavy je šedohnědá až hnědočervená, spodní strana těla bývá naopak čistě bílá a je ostře ohraničená. Ocas je pokrytý krátkou tmavohnědou srstí, není tak huňatý jako ocas plcha velkého či lesního a je zakončený černobílou štětičkou prodloužených chlupů. Po stranách hlavy se táhne od oka výrazný tmavý pruh, zasahující až ke krku. Oči a zejména ušní boltce jsou poměrně velké.

Pich lesní je také středně velký plch, 8–12 cm dlouhý, s huňatým ocasem bez koncové štětičky prodloužených chlupů. Zbarvení srsti je žlutohnědé či hnědožluté, břichní strana těla bývá bílá nebo slabě nažloutlá. Na hlavě se táhne od oka k ušnímu boltci tmavý, téměř černý pruh. Ušní boltce jsou malé a zakulacené.

NAŠI PLŠI

V létě, krátce kolem západu slunce, vylézají ze svých denních úkrytů nenápadní obyvatelé našich lesů – plši. U nás žijí celkem čtyři druhy: plch velký, plšík lískový, plch lesní a plch zahradní.

Plšík lískový je, opět jak napovídá jeho jméno, nejmenší zástupce plchů, dorůstá jen 6–9 cm a vlastně vypadá jako malá myška s chlupatým ocasem. Jeho zbarvení je jednotvárné: srst má rezavě okrovou, břicho mírně světlejší. Ocas je ale dlouhý a huňatý.

První dva jsou nejběžnější. Pich velký se nejčastěji vyskytuje ve starších a rozsáhlejších listnatých lesích, nejpočetnější je v bučinách a doubravách.

Plšík je nejmenší ze všech čtyř a vyhledává zejména mlaziny, hustě zarostlé okraje lesů nebo remízky navazující na větší lesy.

Pich lesní je výskytem omezen na severozápadní část republiky a plch zahradní se zase vyskytuje na několika málo lokalitách zejména v západních Čechách.

Plši jsou praví zimní spáči. Od konce srpna až do října postupně zalézají pod zem a probouzejí se až na jaře. Nejdelším spáčem je plch velký.

V letech, kdy neplodí duby a buky, mají velice krátkou letní sezonu a někteří jedinci dokážou prospat až 10 měsíců z roka. Naopak, v semenných letech se probouzejí mnohem dříve, přičemž samice přibližně o měsíc dřív než samice. Ve velkém pak požírají žaludy a bukvice a tvoří si z nich tukové zásoby.

Koncem července a v průběhu srpna mají v dutinách stromů nebo i ptačích budkách jeden vrh o průměrném počtu 6–7 mláďat. Samice odstavují mládě po přibližně 30 dnech a samy potom velice rychle nabírají na hmotnosti. V době před vstupem do zimního spánku mají dospělí jedinci kolem 200–250 gramů, což je dvojnásobek oproti tomu, s jakou hmotností se probouzejí na jaře. Právě na podzim jsou plši tak vykrmení, až to někdy na pozorovatele působí legračně.

Již staří Římané věděli o tomto podzimmím váhovém přírůstku a s oblibou si připravovali jídla z plchů. Dokonce využívali výhod plší hibernace a skladovali si ve studených sklepech, ve speciálních hliněných nádobách, zimující plchy. Takto měli k dispozici čerstvé maso po dobu několika měsíců.

Dodnes tradice lovení plchů přežívá např. ve Slovinsku nebo Chorvatsku, kde se dosud jedná o běžné a hojné druhy.

U nás patří plši mezi ohrožené druhy živočichů a jsou proto zákonem chráněni (patří mezi tzv. zvláště chráněné druhy). Je zakázáno je zabíjet, rušit nebo ničit jejich životní prostředí.

Zároveň je důležité sledovat jejich rozšíření a udržet si přehled o tom, zda plchů u nás ubývá

nebo přibývá, popřípadě ve kterých oblastech.

V přírodě se asi nejčastěji setkáme právě s plchem velkým – rád zalézá do seníku, krmelců a kazatelen. Někdy dokážou být i otrlí, a to právě když jsme v letních měsících na čekané na posedu nebo kazatelně. Asi již nejednomu myslivci dokázali „zpříjemnit“ noční čekání tím, že běhali kolem v korunách stromů nebo přímo na posedu. Například v Nížkém Jeseníku znám lokalitu, kdy noční návštěva lesa v semenném roce připomíná výlet do džungle. Plši ve velkém běhají v korunách stromů – skáčou po větvích, u toho padá na zem plno bukvic nebo žaludů a do toho se neustále ozývají. Nahrávku typického nočního volání plcha velkého si můžete vyslechnout na <http://www.riz.cz/erhie>

Tento rok probíhá mapování výskytu plcha velkého v České republice a tímto článkem chceme požádat čtenáře Myslivosti o spolupráci při hlášení výskytu všech druhů plchů. Pokud jste se někdy při svých pochůzkách a čekáních v honitbě setkali s plchy a chcete se podělit o svá pozorování, nebo potřebujete poradit, o jaký druh se jednalo, napište nám. Předem děkujeme všem za spolupráci!

Svá pozorování či dotazy můžete zasílat na tyto kontakty:
Elektronicky:

peter.adamik@upol.cz
katerina.polednikova@alkawildlife.eu

Telefon: +420 606 598 903

Poštou: ALKA Wildlife, o.p.s.,

Liděřovice 62, 380 01 Dačice

Peter ADAMÍK

Tento dokument byl vytvořen za finanční podpory EHP fondů 2009–2014 a Ministerstva životního prostředí ČR.

Za jeho obsah je výhradně odpovědná ALKA Wildlife, o.p.s. a nelze jej v žádném případě považovat za názor donora nebo Ministerstva životního prostředí ČR.

Ministerstvo životního prostředí

FORMAT 1
www.format1.cz spol. s r. o.

ODHÁNĚČE HLODAVCŮ

Z obytných prostor

- OVH1** ultrazvukový (bezdrátový), na baterie či adaptér; do 100m² 485,- (bezdrátový)
- OVHMAX** do 200m², jen na adaptér, cena včetně adaptéru 999,-
- OVH1max-RTX** do 400m², jen na adaptér, cena včetně adaptéru 880,-

Z průmyslových

- OVH1** 12V/4VDC, napájen z autobaterie 699,-

KRTKŮ

- OVH-HS** do podlaží, do 400m² 485,-

ODHÁNĚČE PTÁKŮ

z zabezpečených prostor

- elektronické** od 1 999,-
- mechanické** 200,-

ODSTRAŇOVAČE VODNÍHO KAMENE

- OVK1** pro potrubí do 1" 1 499,-
- OVK2** pro potrubí do 2" 1 599,-
- OVK3** pro studny a větší vrtané vrtavy 2 999,-
- FC300** 300W mech. nářadí 1 299,-

VÁHY A MĚŘÍČE

- VL** 0-200g 299,-
- KYP** 0-40g 999,-
- OR** 0-500g 1 099,-
- 0-100g** 399,-
- 0-500g** 2 999,-

Informace, objednávky a výrobce a distributor
Příjemci: I. spol. s r. o., Mlýnská 62/2A, 627 34, 602 62 Křovice II. spol. s r. o.
tel.: 604 223 296, 604 223 096, 604 223 730 fax: 604 223 099
e-mail: info@format1.cz www.format1.cz